

τα, εἰπέ μοι, σὲ παρὰ κλῶ, τίς ἐκ τῶν δύο εἶναι δυστυχέστερος; Τίς χρήζει περισσότερον οἴκου; Σὺ, ὅτις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ συμφορᾷ σου εἶσαι ἐλεύθερος καὶ ἀνεξάρτητος, ἢ ἐγώ, ἡ ὁποία δεσμεύομαι διὰ παντός μετ' ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον δὲν δύναμαι ν' ἀγαπήσω, καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ὅμως πρέπει νὰ δοκισθῶ αἰωνινὴν πίστιν, — πίστιν, τὴν ὁποῖαν ὀφείλω νὰ τηρήσω! Ὁ, ναι, Γεώργιε, ἐγὼ εἶμι δυστυχέστερα ἀπὸ σέ· δὲν εἶναι ἡτάχα ἀληθές; Μὴ λοιπὸν μὲ καταρασθῆς, μὴ ἀναθεματίσῃς τὴν ὥραν, καθ' ἣν μ' ἀπήντησας εἰς τὸν βίον σου, διότι τοῦτο θὰ ᾔτο ἄδικον, θὰ ᾔτο σκληρόν, θὰ ᾔτο δυστυχία, εἰ δυνατόν, ἀνωτέρα ἐκείνης, ἣν τῶρα ὀφίσταμαι. Αὐτήσου με λοιπὸν καὶ κλαῦσον, ἀλλὰ μὴ μὲ λησμονήσῃς ποτέ, διότι ἐγὼ θὰ σ' ἀγαπῶ, ὡς ἐχαράξαμεν ἐπὶ τῆς λιθίνης στήλης κατὰ τὴν εὐτυχῇ ἐκείνην ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου, μέχρι θανάτου. Καὶ ἀνήμερα δὲν ἦναι ἰδική σου, διότι οὕτως ἠθέλησαν οἱ ἄνθρωποι, ἐν αἷς προλήψεις των, τὰ συμφέροντά των, τὰ δόγματα των μᾶς ἐχωρίσαν ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν δύνανται νὰ ἐπιτάξωσιν εἰς τὰς καρδίας νὰ μὴ πᾶλλωσι καὶ νὰ μὴ ἀγαπῶνται, δὲν δύνανται νὰ ἐπιθάλωσιν εἰς τὸν νοῦν νὰ μὴ σκέπτηται· καὶ νὰ μὴ ἐνθουηται. Ναι, Γεώργιε μου, ὑπομονὴν καὶ ἐλπίδα σοῦ συνιστῶ, καὶ μὴ λησμονήσῃς τὴν δυστυχιστάτην καὶ πάντοτε ἰδικήν σου

ΖΩΗΝ.

(ἀκολουθεῖ.)

Φ. ΚΑΡΡΕΡ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 1.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Ο ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ.

(Ὁ Ἡγούμενος ἀρῇ 60 ἢ 70 ἐτῶν, ἀλλ' ἔτι ἀκραιότερος καὶ ζωηρότερος, ἔχει ὄψιν εὐρηγὴν μὲν π.λ.η. τραχεῖαν καὶ δυσάρεστον. Τὸ βλέμμα αὐτοῦ εἶναι καταστικτὸν καὶ ὑποψίαν ἐμφαντοῦ· ὁ δὲ μοραγικὸς ἱματισμὸς τοῦ εἶναι καθαρώτατος καὶ σχεδὸν ἐπιτετηθευμένος.)

ΒΕΡ. (ἐκθαμβος ἅ.α. δὲ καὶ περιγάρῃς σπεύδει πρὸς τὸν Ἡγούμενον καὶ ἀσπάζεται τὴν χεῖρά του.) Ἐδῶ εἰσθε, σεβασμιώτατε,

ΗΓ. (μετὰ μεγάλης σοβαρότητος) Πληροφορηθεὶς τυχαίως περὶ τῆς ἐπιστροφῆς σου, ἐπεθύμουν νὰ μάθω ἐάν εἶδες τοὺς φίλους μου καὶ κατ' ἐξοχὴν τὸν πατέρα Γάσπαρον τοῦ Ἀγίου Δυγουστίνου.

ΒΕΡ. Ἐπειδὴ ἡ ὑμ. σεβασμιότης σηκώνεται πολὺ πρῶτ', ὑπῆγα σήμερον τὴν αὐγὴν ἐνωρίς εἰς τὸ μοναστήριον διὰ νὰ σᾶς διακοινώσω τὰς εἰδήσεις, τὰς ὁποίας μοι ἐζητήσατε. Ὁ πατήρ Ἐστεβᾶν, τὸν ὁποῖον ἀπήντησα, μὲ εἶπεν ὅτι ἡ Ὑ. Σ. ἐκοιμήτο ἀκόμα, καὶ ὅτι ἐπείπε νὰ ἐπιστρέψω εἰς καταλληλοτέραν στιγμὴν τοῦτο δὲ ἡτοιμαζόμενον νὰ κάμω τώρα.

ΗΓ. Καλὰ· λοιπὸν;

ΒΕΡ. Οἱ δύο Δομινικανοὶ χαίρουσιν ἄρην υγιάν, σὰς προσφέρουσι τὰ σεβάσματα των, καὶ μ' ἐπεφόρτισαν νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ὁ βασιλεὺς Φίλιππος θὰ ἔλθῃ ἐδῶ. Σᾶς ζητοῦν δὲ συγχώρῃσιν ἐάν δὲν ἀπήντησαν εὐθὺς εἰς τὰς ἐπιστολάς τῆς Ὑ. Σ. διότι ἐπιφυλάσσονται νὰ σᾶς διακοινώσωσι σπουδαίους καὶ χαρμωσομένους εἰδήσεις, τὰς ὁποίας ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν περιμένουν.

ΗΓ. (καθ' ἑαυτὸν). Ἐλάντευσα. Ἀπεφάσισα νὰ δαμάσῃ τὴν Φλάνδραν. Ὁ μέγα Φίλιππε! (μεγαλοφώνως) Καὶ ὁ πατὴρ Γάσπαρος;

ΒΕΡ. Ὡς πρὸς αὐτὸν, λυποῦμαι ὅτι ἀναγκάζομαι νὰ σὰς ἀναγγέλω...

ΗΓ. (ἐκπληκτος) Τί;...

ΒΕΡ. Ἀπέθανεν αἰφνιδίως τὴν παρμυονὴν τῆς εἰς Κορδοβάν ἀρίζωός μου. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ τῆς Ὑ. Σ. τὴν ὁποίαν φέρω ἐπίσω (ἐρχομένη πρὸς τὸν Ἡρνούμενον ἐπιστολήν, ἥρ ἐξήγαγεν ἐξ ὀγκώδους χαρτοφυλακίου.)

ΗΓ. (δεικνύων μεράκι ἀδυστοίαν καὶ παρατηρῶν λαθραίως τὴν σφραγίδα.) Αἰφνιδίως!... Καὶ ἀπὸ ποῦ ἀν ἄσθενειαν; Συγκοπὴν ἴσως; Ἀποπληξίαν;...

ΒΕΡ. Δὲν ἤξεύρω. (μετ' εὐλιχριστοῦς μειδίαματος.) Παρκαλῶ τὴν Ὑ. Σ. νὰ ἡσυχάσῃ. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν ἐνῶπιόν σας ἔθεσα εἰς τοῦτο τὸ χαρτοφυλάκιον, δὲν ἐξέρχεται ἀπ' ἐδῶ παρὰ μόνον τὴν στιγμὴν ταύτην.

ΗΓ. (ὀλίγον συγκινημένος) Καλὲ, τί λέγεις; μὴ πιστεύεις... Καὶ ποῖος σοῦ ἔδωκε τὴν θλιβεράν ταύτην. εἰδῆσιν;

ΒΕΡ. Κκαλόγηρος; ἀρκετὰ ἡλικιωμένος, ὁ ὁποῖος φορεῖ ὀμματουάκια, καὶ φαίνεται ἀσθματικός. Αὐτὸς μοῦ εἶπε κλαίων ὅτι ὁ θάνατος τοῦ πατρὸς Γασπάρου ἐστέρησε τὴν θρησκείαν ἐνὸς τῶν ἰσχυροτέρων στηριγμάτων της.

ΗΓ. (σύνγρον) Ὁ πατὴρ διδάσκαλος σοῦ εἶπε τὴν ἀλήθειαν. (ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ). Εἶθε ὁ Ἰησοῦς νὰ δεχθῇ ἐκείνην τὴν αὐσεβῆ ψυχὴν ἐν σκηναῖς ἁγίων!

ΒΕΡ. (ποιῶν καὶ οὗτος τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ) Ἀμήν!

ΗΓ. (ἐξακολουθεῖ ἀλλοφρονῶν ἐπὶ τινος στιγμῆς, καὶ ἀκολουθῶς θεωρεῖ ἀσκαρδαμυκτὴ τὸν κηπουρόν.) Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἐπιστολῶν, ἀληθεύει, Βερνάρδε, ὅτι σήμερον τὸ πρωὶ ἄφισες μίαν εἰς τὴν μονήν;

ΒΕΡ. Ἀληθέστατον. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ διηρθνέτο εἰς τὸν πατέρα Φερνάνδον.

ΗΓ. Τὴν ἐνεχείρισας εἰς τὰς ἰδίαις τοῦ χεῖρας;

ΒΕΡ. Ὅχι, σεβασμιώτατε, ἄλλ' εἰς ἐκείνης τοῦ πατρὸς Ἑστεδάν.

ΗΓ. Διατί;

ΒΕΡ. Διότι τὸν πατέρα Ἑστεδάν, ὡς σὰς εἶπον, ἀπῆλθισα πρῶτον, καὶ διότι, ἐνεκα τῆς ἀπουσίας τοῦ Δὸν Φερνάνδου ἀπὸ τὸ κελλὶον του, δὲν ἤδυνάμην παρὰ εἰς τὸν πατέρα Ἑστεδάν νὰ ἐμπιστευθῶ πρᾶγμα ἀνήκον εἰς τὸν πατέρα Φερνάνδον, ὡς ἐκ τῆς μεταξὺ αὐτῶν φιλίας.

ΗΓ. Διατί δὲν ἠθέλησας καλλιτέρα νὰ ζητήσης τὸν ἴδιον πατέρα Φερνάρδον;

ΒΕΡ. Δὲν εἶχον τῇ ἀληθείᾳ γαρὸν νὰ χάσω, ἄλλως τε δὲν εἶναι πολὺ εὐκόλον νὰ εὕρῃ τις τὸν νέον ἐκείνον καλὸ γηρον!

ΗΓ. (στρέφων διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ὀγκώδη ἄρθρικα, ὀρφεύει εἰς ἕνα τῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον προσέχωρ εἰς τὴν παιδιὰν ἐκείνην.) Καὶ ποῖος εἶναι ὁ ἀνταποκριτὴς του;

ΒΕΡ. Συγγενὴς του.

ΗΓ. Ἰερωμένος ἢ λαϊκός;

ΒΕΡ. Λαϊκός.

ΗΓ. Τὸ ἐπώνυμόν του;

ΒΕΡ. Πακουάρας, ἐάν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη.

ΗΓ. Τί εἶδος ἀνθρώπου νομίζεις ὅτι εἶναι; Σὺ ἐννοεῖς καλὰ τοὺς ἀνθρώπους.

ΒΕΡ. (ὕποκρινων) Μοὶ φαίνεται ἀνθρωπῆς ἀπλοῦς καὶ ἀγαθός.

ΗΓ. Ποίᾳς ἡλικίας;

ΒΕΡ. Ἐξηκοντούτης, νομίζω.

ΗΓ. Ποῦ τὸν εὔρες;

ΒΕΡ. Εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνου τοῦ θείου μου, ὁ ὁποῖος μοῦ ἀφῆκεν ἀποθνήσκων ὅλας τὰς οἰκονομίας του. (φαίνεται συγκινημένος.)

ΗΓ. Καὶ ἐκεῖνος ὁ συγγενὴς τοῦ πατ

πρὸς Φερνάνδου ἦτο φίλος τοῦ Θεοῦ σου;

ΒΕΡ. Τὸ πιστεύω, διότι τὸν περιποιήθη μέχρι τελευταίας στιγμῆς.

ΗΓ. Καὶ πῶς ὠνομάζετο ἐκεῖνος ὁ γέρον; Μὲ τὸν εἶπες πρὶν ἢ ἀναχωρήσης, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐνθυμοῦμαι πλέον ἂν Βόρις... Δὲ Γόρις;... ἂν Μιχαὴλ Βόρις... Γόρις;...

ΒΕΡ. ἂν Νικόλαος Ὁρμης.

ΗΓ. Ναι, ναι, εἶναι ἀληθές. Λοιπὸν θεὸς μητρικός;

ΒΕΡ. Μάλιστα. Ἦτο ἀξιόλογος ἀνθρώπος.

ΗΓ. Τὸ πιστεύω. Ἐκεῖνος, ὅστις σοὶ ἐνεχείρισε τὴν ἐπιστολὴν, δὲν σ' ἔπε φέρτισε νὰ εἶπῃς τι διὰ ζώσης εἰς τὸν πατέρα Φερνάνδου, ὡς συνήθως γίνεται;

ΒΕΡ. Μάλιστα, σεβασμιώτατε. Μὲ εἶπε νὰ τὸν παρακαλέσω ἐκ μέρους τοῦ νὰ φροντίζῃ περισσότερον περὶ τῆς υἱείας τοῦ.

ΗΓ. (σύντρου) Ἴσως σὺ τῷ εἶπες ὅτι ὁ νεκρὸς ἡμῶν καλὸς γέρονς εἶναι φιλάσθενος.

ΒΕΡ. Ὁχι, σεβασμιώτατε. Οὗτος βεβαίως πρὸ πολλοῦ τὸ ἤξευρε.

ΗΓ. (μετὰ τινος στιγμῆς σιωπῆς, σοβαρὸς καὶ εὐμενὴς συνάμα.) Ἀκουσον, Βερνάρδε. Ἐάν εἰς τὸ ἐξῆς συμβῇ παρομοία περίστασις, εἴτε πρόκειται περὶ τοῦ πατρὸς Φερνάνδου, εἴτε περὶ οἰοῦδηποτε ἄλλου τῶν μοναχῶν τούτων, θὰ παραδίδῃς τὴν ἐπιστολὴν εἰς ἐμέ. (Ὁ Βερνάρδος ταράττεται.) Μὴν ἀνησυχῆς. Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας σοῦ τὴν ἀποδίδω, καὶ οὕτως οὐδεὶς ἐννοεῖ τί ἐγίνε. Σὺ ὅστις ἔχεις τόσον νοῦν, καλῶς ἤξευρες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὑπεύθυνος ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων διὰ τὴν διαγωγὴν τῶν ἀπ' ἐμοῦ ἐξαρτωμένων καὶ κατ' ἐξοχὴν τῶν μεταξὺ αὐτῶν νεωτέρων τὴν ἡλικίαν. Ἐάν ἤξευρες— καὶ τοῦτο ἂς μείνῃ μεταξὺ μας— τί τεκταίνεται σήμερον κατὰ τοῦ βωμοῦ καὶ τοῦ θρόνου ὑπ' αὐτῶν τῶν λειτουργῶν

τῆς θρησκείας! Μάλιστα, ἐάν ποτε ἀνακαλύψῃς ὅτι ἄλλος ἔχει ἐπιστολὴν ἢ φέρει ἀγγελίας εἰς τοὺς καλογέροντας τούτους, εἰδοποίησόν με πάραυτα. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται προσοχὴ καὶ μυστικότης. Ἡ ἐμπιστευτικὴ αὕτη ἐντολὴ εἶναι τόσον ἐπίζηλος ὅσον τιμητικὴ, καὶ σὺ ὑπὸ πάσαν ἐποψὴν εἶσαι ἄξιος τοῦ αὐτῆς ἐμπιστοσύνης. Ἐννόησας;

ΒΕΡ. (μετὰ τινος διαταγῆς καὶ μετ' ἀμνηστίας) Ἡ Ὑ. Σ. δὲν δύναται νὰ μὲ διατάτῃ παρ' ὅτι εἶναι καλόν. Θεὸς ὑπερετίθω.

ΗΓ. Πολὺ καλὰ. Τώρα ὑγιάινει. Ὁ Θεὸς εἴη μετὰ σοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας σου.

ΒΕΡ. (μετ' ἀγωνιώδους ἀδημονίας) Μίαν μόνην λέξιν, σεβασμιώτατε, δι' ἀγάπην Θεοῦ.

ΗΓ. Ὅμιλει, ἀλλ' ἔσο σύντομος.

ΒΕΡ. Ἐπεθύμουν νὰ σὰς ἐξομολογηθῇ τι.

ΗΓ. (μετ' ἀνυπομονησίως) Ἐλθέ πρὸς ἐμὲ ἄλλην στιγμὴν, διότι θὰ ἦναι καλλίτερα. Τώρα βιάζομαι νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν μονήν... καὶ ἔπειτα εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν!...

ΒΕΡ. (ικτευντικῶς) Λάβετε τὴν καλωσύνην... Δὲν δύναμαι νὰ περιμείνω περισσότερον.

ΗΓ. (καθ' ἑαυτὸν) Μὲ αὐτὰ τὰ ζῶα πρέπει νὰ ἔχῃ τις ὑπομονήν, διότι εἶναι ὠφέλιμα. (μεγαλοφώνως) Ἐμπρὸς, λοιπὸν, λέγε γρήγορα.

ΒΕΡ. Εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μιλίου ἀπ' ἐδῶ, ἐνῶ κατὰ τὴν παρελθούσαν νύκτα ἐπέστρεφον ἀπὸ τὸ ταξιδιόν μου, ἰδοὺ ὁ ἐξάδελφός μου Ροδρίγος, ὁ γέρον ἀπόμαχος γνωστὸς εἰς ὑμᾶς, ὅστις αἶφνης μὲ συναντᾷ. Ἐφάνετο ὀλίγον μεθυμένος, καὶ στοιχηματίζω ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ καπηλεῖον τοῦ Τορεσ δὲρ ἀπὸ τὸ αἶσχος ἐκεῖνο τῶν περιχώρων μας. Ἀφοῦ μετ' ἀγρίης ὀρμῆς ἤρπασε τὸν χαλινὸν τῆς ἡμιόνου μου, μοῦ λέγει ὅτι ὀφείλει νὰ μοῦ κάμῃ σὺ

βαρὺν ὀμίλιον, καὶ ὅτι ἐλπίζει νὰ μὲ εὕρῃ εἰς ὅλα καὶ καθ' ὅλα εὐπεθεῖ καὶ φρόνιμον, ἄλλως ἀλλοίμονον εἰς τὴν ζωὴν μου! Μαθὼν τὴν αἰτίαν τοῦ ταξιδίου μου, καὶ μηχανεύσας ἀναμφιβόλως τὸ ἀποτέλεσμα αὐτοῦ, ἐσκόπευε νὰ ὠφεληθῇ τῆς τυχαίης ἐκείνης συναντήσεως διὰ τὰ νὰ μοῦ κλέψῃ τὰ χρήματα τὰ ὅποια ἔφερον εἰς τὸ κινώτιόν μου.

ΗΓ. Ἐσχημάτισας θεθαίως κρίσιν πολλὴν τολμηράν. Ἐξακολούησον.

ΒΕΡ. Εἰς τὴν παράδοξον ἐκείνην ἀπειλὴν δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω τὸν γέλωτα, καὶ μὴ θέλων κατ' οὐδένα τρόπον νὰ ἔλθω εἰς διαπληκτισμὸν μὲ ἐκεῖνον τὸν παλιηκαράν, ἐφώνηζα τὴν ἡμίονόν μου, ἣ ὅποια ἀπωθήσασα αὐτὸν ὀρηκτικῶς, ἤρχισε πάλιν νὰ περιπατῇ. Ἀλλὰ τί συνέβη; Ἐκεῖνος ἔσυρε τὸ ξίφος, καὶ ἤρχισε νὰ μὲ διώκῃ μὲ ἀπιστευτὸν ταχύτητα, καὶ νὰ προφέρῃ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν τρομερὰς βλασφημίας καὶ αἰσχροῦς ὕβρεις κατ' ἐμοῦ καὶ τῆς πτωχῆς μου Καρμίνης, ἣ ὅποια, ὡς μοῦ εἶπετε ἄλλοτε σεις, σεβασμιώτατε, ὅστις εἶθε πνευματικός τις, εἶναι, καίτοι ἀκόμη πολὺ νέος, τὸ ὑπόδειγμα τῶν γυναικῶν τῆς τάξεώς της.

ΗΓ. (συσπῶν τὰς ὀφρὺς). Καὶ τί ἔλεγεν ἐκεῖνος περὶ τῆς καλῆς ἐκείνης γυναικός;

ΒΕΡ. Ἐπιτρέψατέ μοι, σεβασμιώτατε, νὰ σιωπήσω. Τὸ πρᾶγμα εἶναι πολλὸ αἰσχρὸν...

ΗΓ. (ἐπιτακτικῶς) Ὁμίλει.

ΒΕΡ. Σᾶς καθικετεύω... Δὲν δύναμαι...

ΗΓ. (ὡς ἄνω) Ὁμίλει, σὲ λέγω!

ΒΕΡ. Συγχωρήσατέ με, ἐάν εἰς τοῦτο δὲν σᾶς ὑπακούω.

ΗΓ. Μὴ μὲ θυμῶνῃς. Σὲ διατάσσω ρητῶς νὰ μοὶ ἀποκαλύψῃς τὰ πάντα, καὶ οὔτε λέξιν νὰ παραλείψῃς.

ΒΕΡ. (ἐκδιάξων ἑαυτὸν). Ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ παχεῖα Κάρμινά ἦτο ἀνταξία τῶν λαιμάργων καὶ τῶν ὑποκριτῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐξομολογεῖται τὰς ἀ-

μαρτίας, τὰς ὁποίας ὁμοῦ διαπρίττουσιν.

ΗΓ. (ὥχρ' ὡς πτώμα ἐκ τῆς ὀργῆς, πλην κρατούμενος) Μέχρι τοιούτου σημείου ἔφθασεν ἡ ἀναίδειά σου;

ΒΕΡ. Δυστυχῶς εἶναι ἀληθές.

ΗΓ. Νομίζεις ὅτι τὸν ἤκουσέ τις;

ΒΕΡ. Τὸ φοβοῦμαι, διότι ἤκουσα καγχαυμούς τινες εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἐκ τῆς θέσεως, ὅπου εὐρισκόμεθα. Ἐκεῖνος ὁ ἄθλιος ἐφώναζεν ὡς δαιμονισμένος.

ΗΓ. (κατακόκκινος, ἀλλὰ πάντοτε γαλιταγωγῶν ἑαυτὸν) Ἀλλὰ σὺ θεθαίως, ὡς φρόνιμος καὶ καλὸς χριστιανὸς ἀντέταξας τὴν ὑπομονήν...

ΒΕΡ. Ἀλλοίμονον! Ὅλον τὸ ἐναντίον. Ἐστράφην ὀπίσω, καὶ μὴ καταδεχόμενος νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν μάχαιραν, μετεχειρίσθην τὴν λαβὴν τῆς μάστιγός μου, ἵνα ἀποκρούσω τὰς προσβολὰς τῆς σπάθης του, καὶ διὰ τὴν τοῦ καταφέρω ἐν κτύπημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

ΗΓ. Καὶ ἔπειτα;

ΒΕΡ. Ἐπειτα ἔπεσε κατὰ γῆς χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν.

ΗΓ. (μετὰ τῆς μεγαλητέρας ψυχρότητος) Ὁὐ τὸν ἐκτύπητας θεθαίως εἰς τὸν μῆνιγγα καὶ κατὰ συνέπειαν τὸν ἐφόνευσας. Ὁ βραχίλιόν σου δὲν πρέπει νὰ ᾔῃαι πολλὸ ἐλαφρὸς.

ΒΕΡ. Ἀχ, μὴ λέγετε τοῦτο, σεβασμιώτατε! Δὲν ἤμπορῶ νὰ ἡσυχάσω σκεπτόμενος ὅτι τὸν ἔστειλα εἰς τὸν ἅδην καθ' ἣν στιγμὴν διέπραττε θανάσιμον ἁμάρτημα... Βλέπετε ὅμως, σεβασμιώτατε, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ὑπερασπίσω τὴν ζωὴν μου, νὰ σώσω τὰ ὀλίγα ἐκείνα χρήματα, τὰ ὅποια ἡ θεία Πρόνοια μοὶ ἐπέμψε (κρίνει τὸ γόνι). Ἴδου τὸ ἀληθὲς γεγονός· τώρα δὲ θεθαίως μετανοήσας διὰ τὸπραχθὲν ἁμάρτημα, ζητῶ τὴν ἄφεσιν αὐτοῦ παρ' ὑμῶν.

ΗΓ. (ἐπιθέτων τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του) Ὅπως καὶ ἂν συνέβῃ τὸ πρᾶγμα, ἀφιέται σοι ἡ ἁμαρτία σου. (ὑποτονθορῶζει μετὰ σπουδῆς τὴν συνήθη εὐχὴν τῆς ἀρέσεως.) Τώρα ἐγέρθη-

τι, μὴ σὲ ἴδῃ κανεῖς καὶ σχηματίζει κακὴν ἰδέαν περὶ σοῦ. Θὰ ᾔτον ὁμως πολὺ καλλίτερα, ἐὰν ἐπτέρνιζες τὸ ζῶόν σου, ἀποφεύγων τοιοῦτοτρόπως ἀνωφελῆ φόνον. Ἄλλως τε πρέπει νὰ συγχωρῶνται οἱ ἄνδρες οὗτοι πολεμισταί, τῶν ὁποίων τὸ στήθος εἶναι τὸ προπύργιον τῆς Ἰσπανίας. Συνειθισμένοι νὰ χύνωσι τὸ αἷμα τῶν ἐχθρῶν μας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, συνειθισμένοι εἰς τὴν λαφυραγωγίαν, στεροῦνται ἐξ ἀνάγκης τῆς μετριοπαθείας ἐκείνης, ἥτις δὲν ἀνήκει ἢ εἰς τοὺς εὐγενεῖς καὶ εὐπόρους. Καὶ ἐὰν κάποτε παρεκτρέπονται εἰς ἀταξίαις ἄλλου εἶδους, πρέπει τις νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ζωηρὸν τῆς ἡλικίας των ἢ τὰς ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτῶν νεότητος ἀποκτηθείσας ἐξεις, τέλος τὰς στερησεις, τὰς ὁποίας ἀναγκάζονται νὰ ὑφίστανται.

ΒΕΡ. (ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρά του) Ἐάν ποτε ἀνακλυθῶ ὡς αὐτουργὸς τοῦ φόνου, θὰ εὐαρεστηθῇ ἡ Ὑ. Σ. νὰ μὲ προστατεύσῃ;

ΗΓ. Ἐκτέλεσον ἀκριβῶς ὅ,τι σὲ διέταξα καὶ ὅ,τι ἴσως θὰ σὲ διατάξω ἀκόμη, καὶ μολονότι τὸ πρᾶγμα εἶναι σοβαρὸν, καθὼ προκειμένου περὶ ἐνὸς γέροντος ἀπομάχου, μὴ φοβοῦ τίποτε. Τώρα μοὶ ἐπέρχεται μία ἰδέα. Σὲ συμβουλεύω, συμβουλεύω καὶ δὲν διατάσσω νὰ δωρήσῃς ἐν μέρος τῶν χρημάτων, ἅπερ ἐκληρονόμησας, εἰς ταύτην τὴν μονὴν, ὁ ἄρτος τῆς ὁποίας σὲ τρέφει πρὸ τοσούτων ἐτῶν. Διὰ τῆς πράξεως ταύτης θὰ ἐξιλεώσῃς καθ' ὅλοκληρίαν τὸ παράπτωμά σου, καρπούμενος τὸ ἐπίλοιπον παθὸν μετὰ τῶν εὐλογιῶν τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπολαύων παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέλλοντι ἰδιαζούσης ἀνασκοπῆς. Ἴνα δὲ σοὶ παράσχω ἀπὸ τοῦδε δείγμα τῆς ἀνασκοπῆς ταύτης, συγκατανεύω χάριν σοῦ ν' ἀνεχθῶ, ἐφ' ὅσον σὺ ἐπιθυμεῖς τοῦτο, ἐκεῖνο τὸ δόκνηρὸν καὶ ἰδιότροπον ζῶον, τὸν νεώκον, (ὁ Βεργάρδος φρικτῶ) τὸν ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ἀποστρέφομαι.

ΒΕΡ. Βεβαιώθητι, σεβασμιώτατε, ὅτι ὁ δυστυχής. . .

ΗΓ. Ὅχι, ὅχι· ἡ ὄψις τοῦ μόνῃ καὶ ἐκείνῃ τῆς ἀηδοῦς αὐτοῦ αἰκογενείας μοὶ προξενεῖ ὀργὴν καὶ ναυτίαν. Δὲν ἐννοῶ, τῇ ἀληθείᾳ, πῶς τὸν ἀγαπᾷς· ἀλλ' ἡξέωρ' νὰ παραβλέπω τὰς ἀδυναμίας τῶν ἀγαθῶν.

ΒΕΡ. Εὐχάριστῶ, σεβασμιώτατε, εὐχάριστῶ! . .

ΗΓ. Σὺ ὁμως θὰ τὸν νοθεύῃς, ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν καταδέχομαι νὰ τῷ ἐμιλήσω, ὅπως ἐκπληροῖ κάλλιον ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ καθήκον αὐτοῦ, πρὸ πάντων δὲ νὰ μὴ μοῦ κρύπτῃ ὅ,τι λέγεται αὐτοῦ παρόντος καὶ ὅπερ παρ' ἄλλων μανθάνω. Οὗτος ὀφείλει, ἐν ἐνὶ λόγῳ, νὰ μιμῆται σὲ ὑπὸ πᾶσαν ἔπολιν. Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξηγηθῶ περὶ σόφτερον. Σὺ μ' ἐννοεῖς. Ἀμὰ ἀνακλυθῇ ἡ ἐλαχίστη ἀμέλεια, ἡ ἐλαχίστη ἔλλειψις ἐκ μέρους τοῦ, ἃς μὴ ἐλπίσῃ νὰ μείνῃ ἐδῶ οὔτε στιγμὴν πλέον. Χαῖρε. (ποιήσας δῆματά τινα ἐπιστρέφει) Ὡς πρὸς τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα θέλεις, ὡς ἐλπίζω, προσφέρει εἰς τὴν μονὴν, θέλεις τὰ παραδῶσαι εἰς χεῖράς μου, καὶ δὲν θ' ἀναφέρῃς τι εἰς οὐδέν' ἀπὸ τοῦ δώρου σου. Ἡ ἀπακλυψὶς αὐτοῦ θὰ ᾔτον ἀμάρτημα μάταιοφροσύνης, καὶ θὰ παρέβαινε τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Μὴ γινώτω ἡ ἀριστερά σου ὅ ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου.» (ἐξέρχεται μετὰ σπουδῆς διὰ τῆς θυρίδος ὅθεν εἰσῆλθεν).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ ΜΟΝΟΣ.

Καλῶς τὸ προεῖδον! Κατὰ δυστυχίαν ὁ ἡγούμενος φαίνεται ὅτι δὲν γνωρίζει καθ' ὅλοκληρίαν τὸν πτωχόν μου φίλον, ἄλλως. . . Ὑψίστε Θεεῖ! Ὅποιον μαρτύριον εἶναι τοῦτο! Τώρα ἔγινα τρόπον τινα ἐγγυητῆς τῶν πράξεών του, τῶν λόγων του, ἀλλὰ πῶς θὰ δυνήθω

νά τὸν χαλιναγωγῶ; Καὶ τὰ χρήμα-
τα; Μόλις τὰ ἐφύλαξα εἰς τὸ κιβώτι-
ον, ἀναγκάζομαι ν' ἀφαιμᾶζω σπουδαί-
ως τὸ ὥραϊον ἐκεῖνο δέμα τῶν χρυσῶν
δουκάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστήριξα
τόσα σχέδια. Εὐχάριστος θὰ τὰ ἐδίδον
εἰς ἄπορον φίλον, ἀλλὰ διατί νὰ τὰ
δώσω εἰς ἀνθρώπους διαφύρου νάξως
τῆς ἰδικῆς μου, καὶ οὔτινες ποτὲ δὲν
μοι ἔδωκαν τὸ παραμικρὸν σημεῖον ἀ-
γάπης; .. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο.
(θεωρεῖ προσεκτικῶς περὶ ἑαυτὸν) Τὸ
χειρότερον ἀπὸ ὅλα εἶναι ὅτι συγκα-
τένευσα νὰ γίνω καὶ κατὰσκοπος! Τῇ
ἀληθείᾳ ἡ αἰσχυρὰ αὕτη ἀδυναμία μὲ
τύπτει, ὥς τὸ τραῦμα τὸ ὁποῖον κατέ-
φερα εἰς ἕνα ὁμοῖόν μου καὶ συγγενῇ
μου. Τί λέγω; Μὲ ἐλέγχει πολὺ πε-
ρισσότερον. Μὲ ἐκείνον δὲν ἐκινδύνεον νὰ
χάσω παρὰ τὰ χρήματά μου, ἀλλ'
ὄχι τὴν ἡσυχίαν τῆς συνειδήσεως. Ὡς
πόσον θὰ ἐντρέπωμαι ἐνδομύχως ἐνώπιον
τοῦ Λαυρεντίου, τοῦ ὁποίου μοι ἐφάνετο
ὅτι ἤμην τρόπον τινὰ ἀνώτερος!! Ἀνώτε-
ρος! Ὡραία ὑπεροχὴ τῇ ἀληθείᾳ! Ὁ ἐντι-
μος ἐκεῖνος ἄνθρωπος δὲν ἤθελε πράξει
βεβαίως ὅ,τι ἐγὼ ἐπραξάμην (ὁδεύει ἄνω
καὶ κάτω μετ' ἐσπευσμέων βηματῶν,
ἀκολουθῶς μεθ' ὕψους περιρροητικῶν)
Ἄν καὶ οὗτοι οἱ κύριοι καλόγηροι λέγωσιν
ἰδιωτικῶς ὅτι τὰ πάντα δύνανται νὰ
γίνωσιν εἰς τὸν κόσμον, ἀρκεῖ νὰ γίνων-
ται μὲ κελὸν σκοπὸν, ὁμιλοῦσιν ὅμως
πολὺ διαφορετικὰ ὁσάντις ἐξηγοῦν τὸ
εὐαγγέλιον εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἐάν
τις θελήσῃ νὰ ἐξετάσῃ ὅλα αὐτὰ τὰ
πράγματα ἐκ τοῦ πλησίον, κινδυνεύει νὰ
χάσῃ τὸ λογικόν του.

(Γὰ τέκνα τοῦ Βερνάρδου ἀπὸ τὴν
θύραν τοῦ οἴκου) Πατέρα, πατέρα, ἡ
μάνα σὲ ζητεῖ.

ΒΕΡ. Ἐρχομαι, ἔρχομαι. (μετ' εἰρωνεί-
ας) Ἀπορῶ πῶς αὕτη ἡ μονή, ἡ ὁποία
ἔχει ἄφθονα εἰσοδήματα, ἔχει ἀνάγκην
βοηθείας, καὶ μάλιστα τῆς ἰδικῆς μου
βοηθείας. Ἐάν τοιαύτη ἀνάγκη πραγ-
ματικῶς ὑπάρχῃ, πῶς ὁ βασιλεὺς Κά-

ρολος, ὁ ὁποῖος ἐφύλαξε δι' ἑαυτὸν 100,
000 σκουῖδα ἐτησίου εἰσοδήματος, δὲν
προνοεῖ ὁ ἴδιος ὑπὲρ τῆς μονῆς; Ποῖα
εἶναι τὰ ἔξοδά του; Δὲν ἔχει νὰ συν-
τηρήσῃ παρὰ ἐκείνους τοὺς δώδεκα βλά-
κας, τοὺς ὑπηρετάς του, οἱ ὁποῖοι πρέ-
πει νὰ τοῦ στοιχίζουσιν ὀλίγον, διότι λαμ-
βάνουσι πολὺ ὀλίγην τροφήν. Ἐκτός
τούτου, πρὸ πολλοῦ δὲν προσκαλεῖ πλέ-
ον εἰς γεῦμα τοὺς εὐγενεῖς τῶν περι-
χώρων, οὐχὶ ἀσήμαντος οἰκονομία, δι-
ότι τὰ γεύματα ἦσαν συχνὰ καὶ πο-
λυτελῆ, καὶ ὅστις ἀπ' αὐτοὺς ἔτρωγεν
ὀλιγώτερον, ἔτρωγε διὰ τρεῖς.

(Γὰ παιδίᾳ) Ἐλα λοιπόν, πατέρα!

ΒΕΡ. Τώρα εὐθύς. Τὰ καῦμένα! Ἐάν
ἤξευρον εἰς ποῖαν ἀγωνίαν εὐρίσκεται
ὁ πατήρ των! Ἐστὼ ἅς κάμω οὕτω.
Ἐξήκοντα δουκάτα εἰς τὸν ἡγούμενον.
(στενάζων) Δὲν δύναμαι νὰ τοῦ δώσω
ὀλιγώτερον· εἴκοσι εἰς τὸν Λαυρεντίον
μου, καὶ ἂν ὁ Ροδρίγος πράγματι ἀπέ-
θανεν, ἄλλα εἴκοσι διὰ νὰ μνημονεύεται
ἡ ψυχὴ του. Καὶ ὁ Λεονάρδος, τὸν
ὁποῖον ἔπτεῖλα τὴν αὐγὴν νὰ πληροφο-
ρηθῇ διὰ τὸν Ροδρίγον! Τί θέλει νὰ
εἰπῇ ἡ μὴ ἐπιστροφή του; Ἀλλ' ἅς ὑπάγω-
μεν τώρα ν' ἀκούσωμεν τί θέλει ἡ
Κάρμινκ. (διευθύνεται ταχέως πρὸς τὸν
οἰκίσκον.)

(ἀκολουθεῖ.)

ΑΓΓΛΟΣ ΕΝ Τῇ ΚΟΙΝΟΤΗΤῇ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΝ.

Εἰσπρόχόμεθα ἤδη εἰς τὸ σχολεῖον ὅ-
που μικροὶ τινες Κοινωνισταὶ ἐδιδάσκον-
το Λατινικά. Παρετήρησα ἕνα, ἔχοντα
γλαυκοὺς καὶ διαπεραστικούς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, καθήμενον δὲ κατὰ μόνας καὶ ρο-
κανίζοντα μῆλον. Τοῦ ἐθώπευσα τὴν κε-
φαλὴν καὶ τὸν ἡρώτητα πῶς λέγεται
Λατινιστὴ τὸ μῆλον.